

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 8/2024
Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej
w Prudniku z dnia 7 marca 2024r.

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ
W PRUDNIKU**

PRUDNIK, 2024

SPIS TREŚCI

Rozdział I Podstawowe terminy.....	4
Rozdział II Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.....	5
Rozdział III Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.....	9
Rozdział IV Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika, osobę trzecią, innego małoletniego lub opiekuna.....	11
Rozdział V Zasady ochrony danych osobowych małoletniego.....	12
Rozdział VI Zasady ochrony wizerunku małoletniego.....	13
Rozdział VII Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet . Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie	14
Rozdział VIII Zasady aktualizacji standardu ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich.....	14
Rozdział IX Zasady udostępniania rodzicom i małoletnim standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.....	14
Rozdział X Monitoring stosowania standardów ochrony małoletnich.....	15
Rozdział XI Zapisy końcowe.....	15

Załączniki :

1. Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania „Standardów Ochrony Małoletnich” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku
2. Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania „Standardów ochrony małoletnich” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku
3. Karta Interwencji obowiązująca w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku
4. Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku
5. Oświadczenie opiekuna małoletniego o zapoznaniu się z obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku „ Standardami ochrony Małoletnich”

Wstęp

Standardy Ochrony Małoletnich są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich i stanowią formę zabezpieczenia dzieci przed różnymi formami przemocy w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. Każdy członek personelu Ośrodka Pomocy Społecznej w trakcie podejmowanych czynności służbowych i zawodowych ma na uwadze uwzględnienie potrzeb i bezpieczeństwa dziecka. Dzieci traktujemy podmiotowo i z szacunkiem. Każdy członek personelu działa w ramach obowiązującego prawa, zarządzeń wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Akty prawne na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku:

- 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
- 4) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2024 r. poz. 17);
- 5) Konwencji o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 6) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz.1870).

ROZDZIAŁ I

PODSTAWOWE TERMINY

§ 1.

Ilekroć w niżej wymienionych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku;
- 2) **Ośrodku** – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku;
- 3) **Personelu** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, stażystę, praktykanta lub wolontariusza w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku;
- 4) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 5) **Opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności rodzic lub opiekun prawny;
- 6) **Zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 7) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym Personel lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest w szczególności:
  - a) **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
  - b) **Przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
  - c) **Przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - d) **Przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
  - e) **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych

małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

8) **Dane osobowe małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;

9) **Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć czteroosobowy zespół wyznaczonego przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku w skład którego wchodzi: dwóch pracowników socjalnych(jeden z Działu Pomocy Środowiskowej i Rodzinie, jeden z Działu Usług Opiekuńczych), asystent rodziny oraz pracownik prowadzący sprawy kadrowe Ośrodka.

ROZDZIAŁ II

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM

§ 2.

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1) Pracownik prowadzący sprawy kadrowe Ośrodka, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed zmianą stanowiska pracy wiążącą się z kontaktami z małoletnimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr;

2) Informacje zwrotne otrzymane z systemu pracownik prowadzący sprawy kadrowe Ośrodka drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy;

3) Pracownik prowadzący sprawy kadrowe Ośrodka pobiera od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV w art. 189a i art. 207 kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego i składa do części A akt osobowych związanych z nawiązaniem stosunku pracy;

4) Pracownik prowadzący sprawy kadrowe pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach innych niż RP w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej; jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestrów karnych państw trzecich (państwa obywatelstwa lub państwa zamieszkania) uzyskiwana do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, a jeśli prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada informację z rejestru karnego danego państwa (jeżeli dotyczy), jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku

wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

5) pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: **Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.** Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi załącznik 1 do niniejszych Standardów.

6) cały personel realizujący bezpośrednio działania na rzecz dzieci, przed rozpoczęciem pracy podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w OPS Prudnik oraz zobowiązania do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci. – załącznik nr 2.

7) każdy członek personelu będzie zobowiązany do zapoznania się z Standardami Ochrony Małoletnich obowiązujących Ośrodka pomocy Społecznej w Prudniku i podpisania stosownego oświadczenia o zapoznaniu i przyjęciu do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich.

8) w celu zapoznania dzieci z wiedzą na temat obowiązujących Standardów ochrony Małoletnich w OPS Prudnik będą przeprowadzane warsztaty w placówkach wsparcia dziennego i indywidualne rozmowy prowadzone przez asystentów rodzin.

§ 3.

Obszary w pracy, gdzie stosuje się zasady bezpiecznych relacji dorosły-dziecko

1. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi (opisane w §3 niniejszych Standardów) stosuje się w szczególności w odniesieniu do osób w następujących obszarach:

a) asystent rodziny, pracujący z rodzinami, zgodnie z art.15 ust 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

b) pracownik socjalny realizujący zadania zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

c) psycholog, psychoterapeuta, pedagog i inni specjaliści mający bezpośredni kontakt z dzieckiem, wychowawcy placówki wsparcia dziennego realizowanej w formie opiekuńczej Świetlicy Opiekuńczej „Dąbrówka” oraz placówki wsparcia dziennego realizowanej w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę podwórkowego „ Podwórkowcy”,

d) Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej,

e) opiekun świadczący usługi w ramach Programu Opieka Wytchnieniowa.

§ 4.

1. Zasady bezpiecznych relacji Personelu z małoletnimi:

1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Personel jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie;

2) zasady bezpiecznych relacji Personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;

2. Personel zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.

3. Personel w kontakcie z małoletnimi:

1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do uczestnika z szacunkiem;

2) uważnie wysłuchuje małoletnich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;

3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;

4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);

5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy

to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989.

4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych osób.

5. Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.

6. W przypadku konieczności rozmowy z małoletnim na osobności, Personel powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego członka personelu o uczestniczenie w rozmowie

7. Personelowi nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.

8. Personelowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

9. Personel zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.

10. Personel zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletniego.

11. Personel nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun małoletniego nie wyraził na to zgody.

12. Personelowi zabrania się przyjmowania prezentów od uczestników oraz ich opiekunów.

§ 5.

Personelowi bezwzględnie zabrania się w szczególności:

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z małoletnimi;
- 2) składać małoletnim propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

§ 6.

1. Personel zobowiązany jest do zapewnienia małoletnim pomocy w sytuacji, kiedy małoletni poczuje się niekomfortowo zgodną z instrukcją jej udzielania. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania.

§ 7.

1. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
2. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
3. Personelowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu Personelu, małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem małoletniego.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Personel nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Personel, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Personelu z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi zgodę;
  - 2) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - 3) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się po świetlicy i terenie wokół niej.

§ 8.

1. Kontakt poza godzinami pracy, godzinami świadczenia usług, godzinami odbywania praktyk, godzinami odbywania czynności wykonywanych w ramach wolontariatu z małoletnim jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać małoletniego do swojego miejsca zamieszkania.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim poza godzinami pracy, godzinami świadczenia usług, godzinami odbywania praktyk, godzinami odbywania czynności wykonywanych w ramach wolontariatu, odbywa się on co do zasady za pośrednictwem telefonu, bądź Internetu lub w obecności innych rodziców /opiekunów prawnych.
4. W przypadku, gdy Personel łączy z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.

ROZDZIAŁ III

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

§ 9.

1. Personel w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich. Takie jak:
  - 1) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
  - 2) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - 3) małoletni żebrze - uczestnik jest głodny;
  - 4) małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
  - 5) małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
  - 6) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - 7) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczestnik często je zmienia;
  - 8) pojawia się niechęć do zajęć fizycznych - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - 9) małoletni boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - 10) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - 11) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy,

mdłości itp.;

12) małeletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;

13) małeletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;

14) małeletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);

15) małeletni używa środków psychoaktywnych;

16) małeletni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małeletniego);

17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małeletniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;

18) małeletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;

19) małeletni ucieka z domu;

20) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małeletniego;

21) małeletni mówi o przemocy.

2. Jeżeli z objawami u małeletniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że małeletni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małeletniego;

2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małeletniego;

3) rodzic (opiekun) mówi o małeletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje małeletniego (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);

4) rodzic (opiekun) poddaje małeletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małeletniego;

5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małeletniego;

6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małeletni;

7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;

8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;

9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;

10) wypowiada się niespójnie;

- 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
  - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
  - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
  - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, Personel podejmuje rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Personel monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ PERSONEL, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO MAŁOLETNIEGO LUB OPIEKUNA

§ 10.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby trzecie, związane z OPS np. praktykanci, stażyści wolontariusze

1. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Personel zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego Personel zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie małoletniego oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego;
2. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora OPS, w celu zakończenia współpracy z osobą krzywdzącą;
3. Jeśli Personel zauważy inne niepokojące zachowania wobec małoletniego np. krzyki, niestosowne komentarze zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, następnie poinformować Dyrektora aby mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez

osobę nieletnią:

1. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia Dyrektora, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

2. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia Dyrektora, aby przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby nieletniej podejrzanej i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez

jego opiekuna:

1. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego.

Ponadto zawiadamia Dyrektora, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;

2. Jeśli Personel podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo małoletniego. Powinien powiadomić Dyrektora oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego.

§ 11.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 3.

ROZDZIAŁ V

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

§ 12.

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem

danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) Personel ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;

§ 13.

Personel może wykorzystać informacje o uczestniku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości uczestnika oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację uczestnika.

§ 14.

1. Personel nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Personel w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, Personel podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
3. Personel nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy Personel jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 15.

Personel uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

§ 16.

1. Pracownikowi Świetlicy nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczestnika (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Świetlicy bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku uczestnika, pracownik Świetlicy może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 17.

1. Upublicznienie przez pracownika Świetlicy wizerunku uczestnika utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna uczestnika.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy uczestnika oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie Facebook) w celach promocyjnych

ROZDZIAŁ VII

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZESTNIKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 18.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku zapewnia małoletnim w świetlicy „ Dąbrówka” dostęp do Internetu z sieci Schroniska Młodzieżowego. Sieć ta jest zabezpieczona przed dostępem do treści które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju małoletnich . Za zabezpieczenie i monitorowanie sieci odpowiada firma zewnętrzna świadcząca usługi informatyczne na rzecz Schroniska.
2. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem Personelu, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. W przypadku korzystania przez małoletnich z prywatnych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu i zauważenia przez Personel, że małoletni korzysta z treści nieodpowiednich, informuje on o tym fakcie opiekunów małoletniego.

ROZDZIAŁ VIII

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 19.

1. Weryfikacja potrzeby zaktualizowania standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata.
2. Dyrektor wyznacza Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich, która monitoruje realizację tych standardów, reaguje na ich naruszenie lub ewentualne zmiany.

ROZDZIAŁ IX

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I DZIECIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla Personelu, małoletnich oraz ich opiekunów.
2. Dokument publikowany jest na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku oraz dostępny w siedzibie Ośrodka.

ROZDZIAŁ X

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

1. Za aktualizację i monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem odpowiada Zespół o którym mowa jw. W ramach obowiązków Zespołu należy co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, a wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

2. Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich jest odpowiedzialny także za reagowanie na zgłoszenia naruszenia Standardów.

ROZDZIAŁ XI

ZAPIS KOŃCOWY

Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

p.o. DYREKTORA
Ośrodka Pomocy Społecznej
Bednarczyk
mgr Bernadeta Bednarczuk

Załącznik, nr. 1 Standardów Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania „Standardów Ochrony Małoletnich”
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku**

Ja, ... nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłem/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Miejscowość, data

.....

Podpis

Załącznik, nr. 2 Standardów Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

Prudnik, dnia .....

**Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania
„Standardów ochrony małoletnich” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku**

Ja, niżej podpisany/a .....(imię i nazwisko) oświadczam, że zapoznałem/łam się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

Załącznik, nr. 3 Standardów Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

Karta Interwencji obowiązująca w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

Imię i nazwisko małoletniego			
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)			
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia			
Opis podjętych działań	Data:	Działanie:	
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data:	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	wniosek o wgląd w sytuację ucznia/rodziny	inny rodzaj interwencji(jaki?):
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji			
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach działania	Data:	Działanie:	

Załącznik, nr. 4 Standardów Ochrony Małoletnich
 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku

Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku?	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez Personel?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez Opiekuna małoletniego lub inną osobę dorosłą?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez rówieśnika?	
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?	
Jeśli nie – dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Ośrodku Pomocy Społecznej w Prudniku? <i>(odpowieź opisowa)</i>	

